گذر

وزیر راه‌وشهرسازی خبر داد

بدهی ۲۰هزارمیلیاردتومانی دولت به پیمانکاران

● **تسنیم:** وزیر راه‌وشهرسازی از تقدیم هفته آینده لایحه اصلاح بودجه با موضوع پرداخت همه مطالبات پیمانکاران پروژه‌های عمرانی از طریق اوراق صکوک اجاره مجلس خبر داد و گفت: دولت ۲۰هزارمیلیاردتومان به پیمانکاران بدهکار است. عباس آخوندی در سفر به چهارمحال‌وبختیاری با اشاره به اینکه در برنامه خروج از دولت، پرداخت مطالبات پیمانکاران مدنظر قرار گرفته گفت، پیش‌بینی می‌شود در صورت تصویب لایحه مذکور حدود ۲۰هزارمیلیاردتومان از مطالبات پیمانکاران از طریق انتشار اوراق صکوک به اجاره پرداخت شود. وی با اشاره به اینکه پیمانکاران کشور تحت فشار هستند، ابراز امیدواری کرد با تصویب لایحه تقدیمی دولت به مجلس، دفاتر مهندسی را زنده نگه داریم و آنها رمقی تازه بیابند تا بتوانند نقش توسعه‌ای خود را برای رسیدن به توسعه ملی ایفا کنند. آخوندی در پاسخ به این سوال که چه میزان از مبلغ پیشنهادی در لایحه، مربوط به وزارت راه‌وشهرسازی است، توضیح داد: در لایحه اصلاحی بودجه، تمام مطالبات پیمانکاران در پروژه‌های عمرانی اعم از راه‌وشهرسازی و نیرو و دیگر وزارتخانه‌ها که عملیات اجرایی دارند دیده شده است که اگر تصویب شود اوراق صکوک منتشر خواهد شد.

آب پرمصرف‌های تهرانی از شنبه قطع می‌شود

● **تسنیم:** مدیرعامل آبفای استان تهران از قطع آب مشترکان پرمصرف از شنبه خبر داد. محمد پرورش گفت: از شنبه هفته آینده آب آشامیدنی سه‌هزارمشترک که بالاتر از ۵۰مترمکعب در یک دوره مصرف دارند از ساعت ۱۰ تا ۱۷ قطع می‌شود. این دسته از مشترکان تقریبا دوونیم‌برابر متوسط مصرف شهر تهران که حدود ۲۰مترمکعب در یک دوره است آب مصرف می‌کنند.

تولید بنزین «یورو ۵» با استفاده از گاز طبیعی

● **ایرنا:** با راه‌اندازی نخستین کارخانه جی‌تی‌ال (مایع‌سازی گاز) در چهارسال آینده بنزین با کیفیت یورو۵ با استفاده از گاز طبیعی تولید خواهد شد. نخستین کارخانه جی‌تی‌ال (مایع‌سازی گاز) طی چهارسال آینده با هزینه ۱۸۰ تا ۲۰۰میلیون‌دلار در جزیره قشم احداث خواهد شد.

تصویب یک لایحه اقتصادی در هیات دولت

● **پایگاه‌اطلاع‌رسانی‌دولت:** لایحه سیاست‌های اقتصادی خروج غیرتورمی از رکود در جلسه فوق‌العاده هیات دولت به ریاست رییس‌جمهور تصویب شد. این لایحه در راستای اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و به‌منظور ارایه مهم‌ترین راهکارها درخصوص مشکلات احصاشده بخش‌های تولیدی کشور بر اساس دیدگاه فعالان بخش خصوصی، صاحبنظران اقتصادی و دستگاه‌های اجرایی، تنظیم شده است. ایجاد تحرک اقتصادی، رفع موانع تولید و سرمایه‌گذاری، بهبود فضای کسب‌وکار، تقویت ابزارهای تشویقی برای توسعه صادرات، تسهیل زمینه‌های تشویق سرمایه‌گذاری‌های خارجی، اصلاح برخی مقررات مخل کسب‌وکار در صنعت حمل‌ونقل و نیز تقویت فرآیند توسعه طرح‌های عمرانی دارای اولویت، تقویت بخش‌های خدماتی و از جمله گردشگری و صنایع‌دستی، از اهداف این مصوبه است.

ایران صادرکننده گازوییل شد

● **مهر:** معاون وزیر نفت با اشاره به توقف واردات گازوییل از تبدیل ایران به صادرکننده به‌جای واردکننده این محصول نفتی خبر داد و اعلام کرد: اولین محموله گازوییل ایران به افغانستان صادر شد. عباس کاظمی درباره دلایل توقف واردات گازوییل به ایران، گفت: با دستور وزیر نفت از ابتدای سال‌جاری حجم گازرسانی به نیروگاه‌های کشور با افزایش قابل‌توجهی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته همراه شده است. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اعلام اینکه با افزایش گازرسانی و مدیریت عرضه سوخت مایع به واحدهای نیروگاهی نیاز کشور به واردات خارجی گازوییل به‌طورکامل مرتفع شده است، تصریح کرد: بر این اساس گازوییل مازاد تولیدشده در پالایشگاه‌های نفت به کشورهای مختلف صادر می‌شود.

معاون وزیر نفت با اشاره به مذاکرات انجام شده با چند کشور همسایه به‌منظور صادرات گازوییل، اظهار کرد: با توافق انجام شده با افغانستان، اولین محموله گازوییل ایران به این کشور همسایه صادر شده است.

این مقام مسوول همچنین از افزایش عرضه گازوییل با استاندارد یورو۴ اتحادیه اروپا در برخی از کلانشهرها خبر داد و افزود: هم‌اکنون به‌طور متوسط روزانه ۲۴ تا ۲۵میلیون‌لیتر گازوییل یورو۴ در کلانشهرهای تهران، اراک، مشهد مقدس و کرج عرضه و توزیع می‌شود.

این عضو هیات‌مدیره شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با تاکید بر اینکه تا سال آینده اولین فاز پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس راه‌اندازی خواهد شد، تبیین کرد: با بهره‌برداری از این پالایشگاه میعانات گازی قطعا حجم صادرات فرآورده‌های مختلف نفتی کشور به‌ویژه گازوییل افزایش می‌یابد. کاظمی در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر گازوییل، نفتا، گاز مایع، نفت سفید و سوخت هواپیما از مهم‌ترین محصولات صادراتی نفتی کشور به کشورهای مختلف است.

۲۶۵درصد افزایش تورم قیمت تولیدکننده در ۱۱ سال

بدهی ۵هزارمیلیاردتومانی تولیدکنندگان ۳برابر شد

مرضیه بیانی: از سال ۱۳۸۰ تسهیلات ارزی اعطاشده به بخش تولید بیش از پنج‌هزار فقره گزارش شده که بر اساس آمار منتشرشده از سوی بانک‌مرکزی، رقم وام‌های اعطاشده به بخش خصوصی معادل پنج‌میلیارددلار بوده است. با توجه به اینکه در سه‌سال اخیر نرخ ارز روند شتابانی گرفت تفاوت‌ریالی بازپرداخت این تسهیلات به نرخ زمان اعطای تسهیلات که حدود هزارتومان بوده با نرخ بازپرداخت کنونی حدود سه‌هزارتومان، مبلغی معادل ۱۰هزارمیلیاردتومان است. به عبارت دیگر دریافتی پنج‌هزارمیلیاردتومانی تولیدکنندگان به بازپرداخت ۱۵هزارمیلیاردتومانی تبدیل شده است. البته این میزان تسهیلات اعطایی بدون لحاظ تسهیلات بخش‌های پتروشیمی، نفتی و گازی برآورد شده است. نکته قابل توجه آنکه با وجود گذشت بیش از چهارسال از اتمام سقف زمانی پرداخت اقساط نخستین تسهیلات اعطایی اما بخش قابل‌توجهی از این اعتبارات تسویه نشده و تبدیل به مطالبات غیرجاری بانک‌ها شده‌اند.

مسبب معوق‌شدن مطالبات

شاید در وهله نخست تولیدکنندگان به دلیل عدم پرداخت مطالبات مورد نکوهش قرار گیرند ولی با بررسی شرایط سه‌سال اخیر می‌توان با توان‌سنجی واحدهای تولیدی به ریشه این بدحسابی‌ها رسید. افزایش نرخ غیررسمی دلار به هر حال به‌عنوان نخستین عامل کاهش توان مالی تولیدکنندگان قابل بررسی است. افزایش نرخ ارز از ۹هزارو۹۱۸ریال در سه‌ماهه سوم سال ۱۳۸۸ به ۹هزارو۹۹۶ریال در پایان سه‌ماهه چهارم همان سال و رسیدن آن به ۱۰هزارو۳۴۱ریال در چهارماهه پایانی سال ۱۳۸۹ و ۱۰هزارو۶۰۰ریال در سه‌ماهه اول سال ۱۳۹۰ بیانگر شیب ملایم نرخ ارز در دوره مزبور است. اما افزایش شتابنده نرخ ارز طی دو ماه آذر و دی سال ۱۳۹۰ ارزش پول ملی را در مقایسه با دوره قبل بیشتر کاهش داد. به طوری‌که نرخ ارز از ۱۳هزارو۲۰۰ریال برای هر دلار در ۳۰ آبان به ۲۰هزارو۵۰۰ریال در چهارم بهمن ۱۳۹۰ رسید یعنی طی حدود دو ماه ارزش پول ملی ۵۵درصد کاهش یافت.

روند افزایش محدود به ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۰ نبود و در خردادماه صعود مجدد داشت. در شهریورماه سال ۱۳۹۱ این رقم از مرز ۲۴هزارو۵۰۰ریال عبور کرده و در مهرماه از مرز ۳۴هزارریال نیز گذشت. این روند در بهمن‌ماه ۱۳۹۱ به ۳۷هزار و بعد از یک نوسان در انتهای فروردین‌ماه ۱۳۹۲ با رسیدن به نرخ ۳۵هزارو۵۰۰ریال روند نزولی و ثبات خود را آغاز کرد.

تورم جلوتر از میزان رشد نرخ برابری ارز

تا اینجای کار از مشکلات تولیدکنندگان و چگونگی افزایش هزینه آنها صحبت کردیم اما عده‌ای از تحلیلگران با بررسی جوانب دیگر قضیه معتقدند تولیدکنندگان چندان هم متضرر نشده‌اند و فقط شاید سودآوری گذشته را از دست داده باشند. این عده می‌گویند: رشد نرخ ارز همراه با رشد قیمت دارایی‌ها، مواد، کالاها و نهاده‌های وارداتی خریداری شده. به‌طور کلی می‌توان تسهیلات گیرندگان را به دو دسته کلی صادرکننده و تولیدکننده داخلی تقسیم کرد. با افزایش نرخ برابری ارز و به دنبال آن افزایش نرخ تورم ارزش دارایی هر دو گروه رشد یافته است بنابراین بخشی از این شوک به این شکل جبران شده است. در مورد صادرکنندگان باید به این نکته توجه داشت که با افزایش نرخ برابری دلار از آنجایی که بازگشت فروش محصولات این شرکت‌ها ارزی است؛ رشد این نرخ تفاوت چندانی در وضعیت آنها ایجاد نمی‌کند. تولیدکنندگان داخلی نیز وضعیت مشابهی داشته و افزایش نرخ تورم با افزایش قیمت محصولات این شرکت‌ها همراه بوده است؛ از این رو افزایش نرخ ارز اگرچه تعهدات ریالی را افزوده؛ ارزش محصولات و دارایی‌های شرکت‌ها را نیز رشد داده است.

در یک محاسبه ساده درصد تغییر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات طی سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۲ حدود ۲۶۵درصد، میزان تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده خانوارهای شهری ۲۲۵درصد و میزان شاخص قیمت مصرف‌کننده روستایی ۲۴۹درصد است. میانگین این سه عدد حدود ۲۴۷درصد رشد داشته است. این به آن معنی است که اگر قیمت محصولی در سال ۱۳۸۰، ۱۰هزارریال بوده در انتهای سال ۱۳۹۲ به ۳۴هزار و ۷۰۰ریال رسیده است. بنابراین طی سال‌های گذشته میزان تورم از میزان رشد نرخ برابری ارز بیشتر بوده و می‌توان ادعا کرد که میانگین رشد میزان دارایی‌ها و محصولات تسهیلات‌گیرندگان از نرخ کنونی برابری ارز بیشتر است.

در هر حال شرایط از هر دو منظر منتقدان و موافقان برای تولید کشور همراه با رکود بوده است. این رکود از تعداد تعطیلی‌ها و میزان تولیدات قابل استنباط است. به همین منظور مجلس سال گذشته دست به کار شد تا بخشی از مشکلات تولیدکنندگان را مرتفع کند. بر این اساس نیز طرحی در ساختمان بهارستان مطرح شد به نام تسهیل بدهی تولیدکنندگان. این طرح نیز فقط شامل بدهی‌هایی می‌شود که به صورت ارزی از نظام بانکی اخذ شده است.

در اوایل دهه ۱۳۸۰ بر اساس ماده ۶۹ قانون برنامه سوم توسعه، امکان استفاده از تسهیلات ارزی برای نظام بانکی فراهم شد. پایین‌بودن نرخ سود تسهیلات ارزی (سود حدود ۲/۵درصدی) زمینه استقبال بنگاه‌های داخلی را فراهم کرد.

پرداخت تسهیلات ارزی در قالب حساب ذخیره ارزی در قوانین برنامه سوم و چهارم توسعه ادامه یافت و همچنین طبق ماده ۸۵ قانون برنامه پنجم توسعه فعالیت ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت موضوع ماده یک قانون برنامه چهارم توسعه تداوم یافت. عدم بازپرداخت کامل و مداوم اقساط تا انتهای دهه ۱۳۸۰ و انباشته‌شدن این بدهی‌ها موجب ورود بندهایی به لوایح بودجه مبنی بر بخشودگی جرایم دیرکرد تسهیلات غیرجاری و افزایش مدت‌زمان بازپرداخت این وام‌ها (استمهال) شد.

پس از گذشت دو سال از نوسانات شدید ارزی، طرحی با عنوان تسهیل تسویه بدهی ارزی از سوی نمایندگان مجلس مطرح شد. بر اساس این طرح به تمام واحدهای تولیدی که از محل تسهیلات حساب ذخیره ارزی اقدام به ورود، نصب و بهره‌برداری از ماشین‌آلات تولیدی کرده‌اند این امکان داده می‌شود که به دلیل تغییر شرایط کشور و افزایش نرخ ارز در بازه زمانی شش‌ماهه، یک‌ساله و بیش از یک‌سال براساس نرخ‌های ۱۸هزار و ۲۲هزارریال و نرخ مبادله‌ای برای دلار نسبت به تسویه بدهی خود اقدام کنند. همچنین واحدهایی که بدهی خود را به حساب ذخیره ارزی تسویه کنند مجاز خواهند بود از محل صندوق توسعه ملی جهت تکمیل و توسعه واحدهای تولیدی بهره‌مند شوند.

بر این اساس واحدهای تولیدی که ظرف شش‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به پرداخت بدهی خود به بانک‌های عامل اعم از معوق و سررسیدنشده اقدام کنند بر اساس نرخ هر دلار ۱۸هزارریال و یورو ۲۱هزارو۵۰۰ریال محاسبه می‌شود و می‌توانند این مبلغ را به صورت‌ریالی پرداخت کنند. در گام دوم واحدهایی که موفق به تسویه کامل تسهیلات دریافتی از محل حساب ذخیره ارزی طی مدت یادشده نشوند؛ چنانچه ظرف ۱۲ماه اقدام به تسویه کامل کنند بر اساس نرخ هر دلار ۲۲هزارریال و یورو ۲۵هزارو۵۰۰ریال محاسبه و می‌توانند به صورت‌ریالی با بانک عامل تسویه کنند. همچنین واحدهایی که ظرف ۱۲ماه موفق به تسویه بدهی خود نشوند، موظفند بر اساس نرخ ارز مبادله‌ای و تامین خسارت تعویق (دیرکرد) و به صورت ریالی نسبت به تسویه بدهی خود اقدام کنند. بر این اساس واحدهای تولیدی که بدهی خود را به حساب ذخیره ارزی تسویه کنند، مجازند از محل حساب صندوق توسعه ملی جهت تکمیل و توسعه واحدهای تولیدی با رعایت سایر قوانین و مقررات بهره‌مند شوند.

درصد تغییر شاخص قیمت تولیدکننده محصولات صنعتی و قیمت مصرف‌کننده خانوارهای شهری و روستایی

سال	تورم قیمت تولیدکننده	تورم قیمت مصرف‌کننده شهری	تورم قیمت مصرف‌کننده روستایی
۱۳۸۱	۱۱/۱	۱۳/۸	۱۶/۳
۱۳۸۲	۱۱/۹	۱۳/۸	۱۴/۶
۱۳۸۳	۱۶/۸	۱۴/۶	۱۳/۶
۱۳۸۴	۹/۲	۱۲/۱	۱۲/۰
۱۳۸۵	۱۳/۲	۱۳/۶	۱۲/۳
۱۳۸۶	۱۷/۶	۱۷/۲	۱۷/۰
۱۳۸۷	۲۵/۳	۲۵/۵	۲۶/۷
۱۳۸۸	۳/۲	۹/۴	۱۰/۳
۱۳۸۹	۲۷/۰	۱۳/۹	۱۹/۹
۱۳۹۰	۴۶/۶	۲۶/۳	۳۶/۴
۱۳۹۱	۴۶/۶	۲۸/۵	۳۳/۷
۱۳۹۲	*۳۵	*۳۵	*۳۵
مجموع	۲۶۴/۱	۲۲۴/۲	۲۴۸/۳

*به دلیل نبود داده، میزان تورم عملکرد مطلوب دولت از انتهای سال ۱۳۹۲ قرار داده شده است.

خبر

هدف‌گذاری ۲۵میلیارددلاری صادرات به عراق

● **شرق:** هدف‌گذاری افزایش ۲۵میلیارددلاری صادرات ایران به عراق ظرف پنج‌سال آینده در نشست شورای سیاستگذاری اجلاس بین‌المللی ایران و عراق تدوین شد.

همچنین دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی و صنایع و معادن ایران و عراق از برگزاری اولین اجلاس بین‌المللی تجارت ایران و عراق در فاصله ۲۰شهریور تا ۲۰مهر خبر داد و گفت: با برگزاری این اجلاس و با ایجاد شاخص‌های رتبه‌بندی و ارزیابی شرکت‌های صادرکننده کالا و خدمات ایرانی به عراق و پایش شرکت‌های تجاری به‌دنبال اعتباربخشی، اطمینان‌بخشی و به‌دست گرفتن بخش اعظم بازار عراق با صدور کالاهای باکیفیت به آن کشور هستیم.

سنجابی خاطرنشان کرد: مباحث نشست حول پنج‌محور کلیات برنامه برگزاری اجلاس، اتفاق‌نظر بر زمان یا دست‌کم بازه زمانی برگزاری اجلاس، میهمانان عراقی، سخنرانان کلیدی، طرح برگزاری و مراحل اجرایی آن بود که قرار شد دبیرخانه اجلاس پس از جمع‌بندی، صورتجلسه آن را برای تصمیم‌گیری مسوولان ارشد دستگاه‌ها ارسال کند تا در دستور کار نشست بعدی قرار گیرد.

علیرضا نیکزاد، معاون ستاد توسعه اقتصادی ایران و عراق نیز در خصوص چشم‌انداز روابط تجاری ایران و عراق گفت: زمینه‌های همکاری در حوزه‌های مختلف برای رساندن عراق به سطحی از توسعه فراهم است.

وی افزود: دولت و بخش خصوصی ایران آمادگی خود را برای همکاری با دولت و ملت عراق برای حرکت در مسیر توسعه این کشور اعلام کرده‌اند. نیکزاد اظهار کرد: در حال حاضر ارزش صادراتی ایران به عراق پنج‌تاشش‌میلیارددلار است و هدف ما رساندن این عدد به مبلغی در حدود ۲۵میلیون‌دلار در سال است که پیش‌بینی کرده‌ایم ظرف پنج‌سال آینده می‌توانیم به این رقم برسیم که نیاز به تسهیل مقررات تجاری بین دوکشور دارد. وی در ادامه اظهار کرد: ما امیدواریم با استقرار دولت اکثریتی در عراق، زمینه‌های کار بیشتری فراهم شود چرا که ما مرز گسترده‌ای با عراق داریم و پیوندهای دینی و فرهنگی بین مردم دوکشور باعث نزدیکی تهران و بغداد شده است. سینا سنجری، دبیر اجرایی اجلاس و رییس انجمن مفاخر صنعتی نیز اظهار کرد: تمهیداتی اندیشیده شده تا شرکت‌ها جهت گسترش توانمندی‌های تجاری در یک نمایشگاه جانبی به عرضه دستاوردهای خود بپردازند.

تجربه ایران؛ تحریم روسیه

ریک نواک، واشنگتن‌پست . ترجمه: زهرا شریعتی‌فر

وقتی آمریکا برای اولین‌بار در ماه آوریل کشور روسیه را با وضع تحریم‌ها تهدید کرد، بنا بر گزارش‌های موجود مقامات ایرانی به روسیه این هشدار را دادند اخطارهای آمریکایی‌ها را نادیده نگیرد. به‌دلیل وجود تجربه تاثیرات تحریم‌هایی از این دست در کشورشان، ایرانی‌ها ظاهرا به روسیه توصیه می‌کنند که اثرات احتمالی این تحریم‌ها را دست‌کم نگیرد.

در هفته گذشته، ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا تحریم‌های سختگیرانه خود را بر روسیه اعمال کردند. گرچه مقامات روسی مطمئنند که ملت آنها این توفان را تاب خواهند آورد. سوال مهم اکنون این است که چه مدت‌زمان و چه میزان فشار مورد نیاز است تا روسیه فشار این تحریم‌ها را بر خود احساس کند؟ ایران می‌تواند در پاسخ به این پرسش کمک‌کننده باشد.

برخی شباهت‌های روشن میان ایران و روسیه وجود دارد: نفت منبع درآمد مهمی برای هر دو کشور محسوب می‌شود و هر دو آنها به‌طور مشابه هنگام ظهور تحریم‌های سخت، مطمئن رفتار می‌کنند. در سال ۲۰۰۹ رییس‌جمهور وقت ایران، محمود احمدی‌نژاد تحریم‌های ایالات‌متحده را «کودکانه» خواند. در اوایل سال‌جاری نیز رییس‌جمهور روسیه، ولادیمیر پوتین ایالات‌متحده را مورد انتقاد قرار داد و گفت که تحریم‌ها می‌تواند «برای منافع بلندمدت استراتژیک ایالات‌متحده و مردم آمریکا مضر باشد.»

زمانی که فشارهای بین‌المللی در سال ۲۰۰۹ بر ایران افزایش یافت، این کشور توانست به بازبینی تجربه تحریم‌هایی بپردازد که در دهه‌های گذشته از طرف آمریکا و پس از اشغال سفارت آن در ایران اعمال شد.

ایرانیان انتظار نداشتند که تحریم‌های مهم بین‌المللی بدون اثر معکوس بر غرب بتواند بر ایران تحمیل شود. این را سوزان مالونی، متخصص امور ایران در سازمان بروکینگز عنوان می‌کند. احمدی‌نژاد قدرت تحریم‌های بین‌المللی را دست‌کم گرفت. پس از بحران سال ۲۰۰۸ زمانی که تولید نفت اوپک به حالت قبلی خود بازگشت، صادرات و درآمد ایران کاهش یافت. تحریم‌ها حدود نیمی از صادرات نفتی ایران را از بین برد و دسترسی بانک‌های ایرانی به بانک‌های جهان را قطع کرد.

امواج شدید ناشی از تحریم‌ها گسترده بود، اقتصاد ایران در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ به حالت انقباضی درآمد، همراه با نرخ تورم بالای ۴۰درصد. در نتیجه این شرایط، روندی به وجود آمد که نتیجه آن مذاکرات فعلی پیرامون برنامه هسته‌ای ایران بود در حالی‌که نتیجه این مذاکرات هنوز نامشخص است. آیا چنین روندی می‌تواند برای روسیه نیز تکرار شود؟

گرچه تحریم‌های متعددی علیه روسیه وضع شده اما به نظر می‌رسد تحریم‌های این هفته نمایانگر ارتقای واضح هدف‌های تحریمی است. بزرگ‌ترین بانک‌های دولتی روسیه و نیز شرکت روسنفت و شرکت نفت دولتی این کشور در فهرست تحریم‌ها قرار دارند. جدای از این، اقدامات اتحادیه اروپا هم‌اکنون در سطحی مشابه با ایالات‌متحده قرار دارد، به این مفهوم که بانک‌ها و شرکت‌های روسی از این به‌بعد برای تامین مالی و سرمایه‌گذاری مجبورند تا به‌جای غرب به شرق گرایش پیدا کنند. حال این پرسش مطرح است که آیا این تحریم‌ها برای عقب‌نشینی پوتین از اوکراین بازدارنده‌اند یا خیر؟

«سرگئی گوریف» از سازمان علوم خرد پاریس ادعا می‌کند تحریم‌های قابل‌ملاحظه‌ای که تاکنون اعلام شده اینهایی نیستند که اخیرا وضع شده‌اند بلکه آن‌دسته از تحریم‌هایی هستند که در ماه مارس به اجرا درآمدند، به این دلیل که آنها یک سابقه تحریمی را برای روسیه ایجاد کردند. وی می‌افزاید: «تحریم‌های کنونی در آینده نزدیک برای اقتصاد روس‌ها و نیز شهروندان روسیه فاجعه‌انگیز نخواهد بود.» علاوه بر این، اقتصاد روسیه بسیار بیشتر از ایران با اقتصاد جهانی درآمیخته است. حین مواجهه با این تحریم‌ها، روسیه می‌تواند تصمیم بگیرد که مقابله‌به‌مثل کرده و شرکت‌های خارجی با سرمایه‌گذاری مستقیم در کشورش را مصادره کند یا خیر.

نباید فراموش کنیم که روسیه کشوری است که تولیدات نفتی‌اش سه‌برابر تولید نفت ایران بوده و ۳۰درصد گاز مصرفی اروپا را تامین می‌کند.

کلیف کاپچان که هر دو کشور ایران و روسیه را مطالعه کرده و از شرایط آنها آگاهی دارد معتقد است این تحریم‌ها با همه آنچه ذکر شد می‌تواند اثرات مشخصی داشته باشد. «پوتین و روسیه آسیب‌پذیرند زیرا حتی قبل از ماجرای اوکراین نیز در وضعیت مناسبی به سر نمی‌بردند.» پیش‌بینی‌های رشد برای روسیه حتی نسبت به ماه‌های گذشته روندی نزولی دارد.

آیا اروپا و ایالات‌متحده حاضر به پذیرش بازخورد تحریم‌هایشان هستند؟ آنها حتی اگر آمادگی برای اثرات معکوس این تحریم‌ها را داشته باشند، احتمال دارد برای مدتی با خطر مواجه باشند. بازگشت سرمایه‌های خارجی روسیه و نیز سرمایه ملی آن در مدت‌زمانی کوتاه برای کمک به این کشور تجهیز خواهند شد و اقتصاد روسیه ثابت خواهد کرد می‌تواند بیشتر از اقتصاد ایران انعطاف‌پذیر باشد. یکی از استادان دانشگاه پنسیلوانیا پیش‌بینی می‌کند که در نهایت این اوضاع به‌صراحت به آزمونی برای اراده‌ها مبدل خواهد شد. اینکه «اوکراین برای کدام‌یک از طرفین اهمیت بیشتری دارد؟ و کدام‌طرف تمایل دارد که برای آن متحمل رنج بیشتری شود؟»